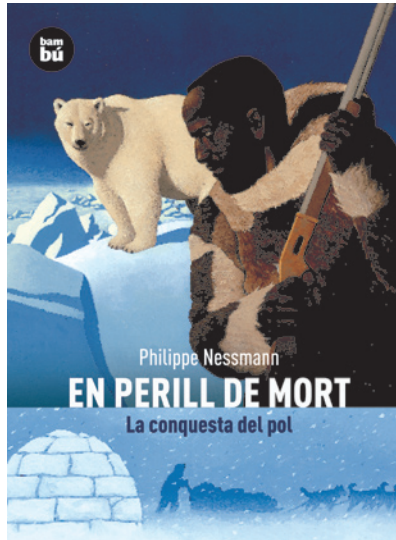

Completa amb les dades del llibre que has llegit.

Títol

Autor

Il·lustrador de la coberta

Editorial

Puntuació (de l'1 al 10)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Completa amb les teves dades.

Nom i cognoms

Nom del centre escolar

Curs

Adreça

M'ha agradat perquè

No m'ha agradat perquè

Envia aquesta pàgina a editorialbambu@editorialbambu.com i participaràs en el sorteig d'un lot de llibres.

D'acord amb el que es disposa en la LOPD, Editorial Casals i Combel Editorial l'informen que les seves dades s'han incorporat a un fitxer responsabilitat nostra, declarat davant el RGPD, on restaran sota la més estricta confidencialitat. La seva finalitat és la de satisfer els lícits objectius del grup, gestionar la prestació dels nostres serveis i fer-li arribar ofertes i informacions que el puguin interessar.

Així, considerem que vostè **consent expressament** al tractament d'aquestes dades per part d'Editorial Casals i Combel Editorial, consentiment que podrà revocar mitjançant els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, que pot exercir adreçant-se amb una fotocòpia del DNI a les nostres oficines del carrer Casp, 79; 1r pis; 08013 Barcelona.

Marca les teves preferències. M'agraden les històries:

☐ de por	☐ d'aventures	☐ de fantasia	☐ realistes
☐ d'animals	☐ de valors	☐ d'humor	☐ d'amistat

de de

Abans de llegir

- 1 Llegeix el text de la contracoberta per saber quin és el tema del relat, en quina època transcorre i qui en seran alguns dels protagonistes.

La nostra gran aventura va començar durant l'estiu de 1908. El comandant Peary em va venir a buscar. Jo, Matthew Henson, vaig marxar amb ell a la conquesta del pol nord. Ens disposàvem a embarcar al Roosevelt, a retrobar la immensa terra de Groenlàndia, a travessar extensions glaçades, per acabar la ruta en trineus fins al final del món, allà on els homes no han estat mai encara.

- Qui seran els protagonistes de l'aventura?

- En quina època i en quin lloc s'inicien els fets?

- Què volen anar a conquerir, els protagonistes?

- Quins mitjans de transport faran servir?

- Creus que el relat narra una experiència viscuda i novel·lada o que és una història inventada?

- Qui fa de narrador de l'aventura?

- 2** Busca informació i explica alguna peculiaritat de Groenlàndia i del pol nord.

Groenlàndia:

.....

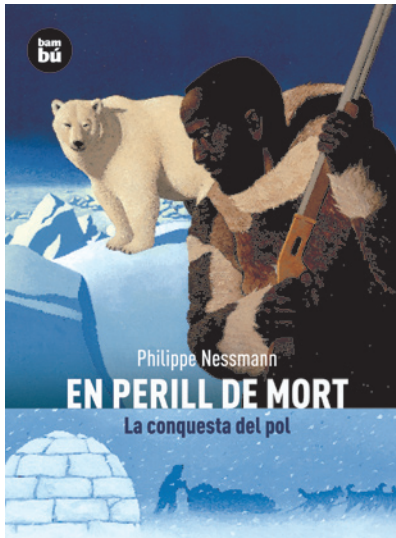
.....

Pol nord:

.....

.....

- 3** Observa la il·lustració de la coberta i, basant-te en la informació que hi ha plasmat l'il·lustrador, fes hipòtesis de com serà el medi natural on tindran lloc els fets i de com es desplaçaran i sobreviuran els protagonistes.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 4** Escriu el títol complet de la novel·la.

.....

- A partir del títol, explica si creus que l'expedició de la conquesta al pol va ser una aventura fàcil o difícil per als expedicionaris. Què t'ho fa pensar?

.....

.....

La novel·la se situa a la regió àrtica i relata les aventures d'un grup d'expedicionaris que el 1908 van marxar a la conquesta d'un punt on la humanitat encara no havia posat els peus: el pol nord.

Actualment la situació ha canviat; ara el pol nord es comença a desglaçar a causa de l'escalfament global del planeta. A continuació trobaràs l'enllaç d'un vídeo que mostra de quina manera els científics fan els càlculs que els permet confirmar aquest diagnòstic. Mira el vídeo i respon les preguntes.

 <http://www.tv3.cat/videos/1551629/Pol-Nord-en-perill>

- De quina manera es pot saber el gruix d'una capa de gel?

- On s'ha enregistrat aquesta escena?

- Què caracteritza l'oceà Àrtic respecte dels altres oceans?

- Quant temps han dedicat els científics a fer aquestes investigacions?

- Quina és la principal descoberta?

- Quina és la principal conclusió?

- En quin període de temps estableixen els científics que l'Àrtic es pot quedar sense gens de gel durant l'estació més calorosa?

- Què suposaria aquest desglaç? A qui afectaria?

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 9 a la 52*

- 1 Contesta les preguntes sobre la primera part de la novel·la, compresa entre les pàgines 9 i 13, per conèixer un dels protagonistes de la història.

Introducció Nova Orleans, 1903

- Qui és el personatge que parla en primera persona?
- Contrastant la informació següent amb la de la contracoberta, marca els dos motius pels quals has sabut que era ell.

Perquè és ell qui fa de narrador del relat, com també ho fa en el text de la contracoberta.	
Perquè es presenta en el text de la introducció i diu qui és i com es diu.	
Perquè té el ple convenciment que el comandant Peary li demanarà que l'acompanyi per aconseguir arribar al pol nord i a la contracoberta confirma que el comandant el va anar a buscar.	
Perquè en el text de la contracoberta diu que viu a Nova Orleans i en la introducció ho confirma.	

- Explica les dificultats de relació i de convivència que patien els negres a començaments del segle XIX al sud dels Estats Units.
.....
.....
- Raona per què en Henson se sent orgullós de ser negre malgrat el tracte rebut a la taverna i acaba afirmant que, després de la seva gesta, els negres dels Estats Units podran alçar el cap i sentir-se orgullosos de ser-ne.
.....
.....
.....

- 2 Explica el significat de la frase: *Em vaig allunyar amb les dents serrades.*

- Explica si alguna vegada has mantingut les «dents serrades» o les hauries d'haver mantingut serrades per no buscar-te problemes i discussions inútils.
.....

- 3** Indica qui són en George Borup i en Seegloo a partir de com els ha descrit en Henson; després fes el retrat de cada un d'ells.

George Borup	Seegloo

- 4** Ordena el text per saber els motius pels quals estaven emocionats de tornar-se a veure el comandant Peary, en Henson i els esquimals. Tingues en compte els signes de puntuació.

<i>van ajudar-se en els moments de perill i</i>	<i>Per què en les expedicions anteriors</i>
<i>van iniciar una bona amistat basada en el respecte,</i>	<i>van aprendre uns dels altres noves maneres de viure apropiades a les circumstàncies.</i>

.....

.....

- Creus que és important fomentar l'amistat i l'estima entre les persones? Digues si hi ha alguna persona amb qui t'agradaria molt retrobar-te i explica'n el motiu.

.....

.....

.....

.....

- 5** El comandant Peary va estar dos anys planificant l'expedició per afrontar l'estat deplorable del glaç, que havia fet fracassar les expedicions anteriors juntament amb la fam i l'angoixa de la mort. Completa la fitxa en què es mostra la planificació i contesta les preguntes.

Durada del viatge	
Provisions d'aliments comprades	
Aportació dels esquimals	
Canvis en el vaixell respecte al de l'expedició anterior	
Integrants de l'expedició	

- Raona per què en Henson valora positivament els coneixements i els costums dels esquimals per sobreviure al pol.

- Valora el tipus d'aliments que s'emporten, tenint en compte que, a més a més, hauran de caçar i proveir-se de carn fresca.

- Explica com vivien tradicionalment els esquimals de Groenlàndia i si podien sobreviure sense els objectes moderns dels nord-americans.

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 53 a la 65*

- 1 Llegeix el text de la portadeta del capítol quart i justifica el sentit de la paraula *presoners*.

Quart capítol

Presoners del *Roosevelt*, hivern del 1908

- Explica fins a quin moment se senten presoners. Per què?

- 2 En Henson té la sensació que té dues vides diferents, et passa el mateix a tu? Et comportes d'una manera a casa i d'una altra amb els amics i amigues?

- 3 Llegeix el fragment següent i raona si hi predomina l'acció o la descripció. Després marca amb vermell els temps verbals en pretèrit imperfecte i amb verd els adjectius descriptius del text.

La meua cabina era petita però pràctica.

Al fons, a prop del buc, hi havia el llit. A sota, un bagul amb roba que s'obria aixecant el llit. A la dreta, en entrar, una planxa de fusta feia de taula. Per guanyar espai, es podia plegar contra la paret. A les estanteries, els meus llibres.

[...]

Havia de vigilar que els llibres no toquessin el buc. Com que donava a l'exterior, la paret sempre estava gelada, a l'interior i tot. S'hi dipositava la humitat de l'aire, que formava una capa de gel. Un llibre que toqués al buc, de seguida hi quedava soldat. Un cop per setmana, rascava el gel i el treia a fora a galledes.

- Per què qualificaries de lent el ritme de l'acció d'aquest fragment?

- 4** Descriu com recordes que era la teva habitació quan eres petit; pots acompanyar l'explicació amb un dibuix.

- 5** Quin recurs literari fa servir en Henson per continuar el relat del que va passant mentre esperen que s'acabi l'hivern?

- Del que en Henson explica que va viure, quina circumstància o fet t'ha resultat més especial, més atractiva i sorprenent? Per què?

- 6** Escribe el nom del fenomen atmosfèric a què correspon aquesta definició.

Meteor lluminós que es manifesta visualment en forma de raigs, arcs, bandes cortines o corona, que apareix en l'atmosfera, principalment a les regions àrtiques o antàrtiques.

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 67 a la 106*

- 1 Busca i reproduueix literalment les paraules amb què ha definit en Henson la banquisa.

- Trobes que l'explicació que en fa dona sensació de veracitat en l'escenari on transcorren els fets? Raona la resposta.

- 2 Indica qui és el responsable de les accions següents, ocorregudes després del primer dia de ruta pel mar cobert de glaç.

<i>Es va treure les manyoples i es va arrencar un floc de pèls de la caputxa. Se'n va quedar quatre, tres de llargs i un de curt. Era molt hàbil organitzant jocs.</i>	
<i>Va donar instruccions per a l'endemà i va fer balanç de la jornada que ja s'acabava: 25 quilòmetres en vuit hores; no era res d'extraordinari però estava satisfet.</i>	
<i>Van buscar els ganivets-serra als trineus i van començar a tallar blocs de neu compactada, els totxos de l'iglú per passar la nit.</i>	
<i>Va tancar el quadern sense haver-hi escrit res. Què tenia d'interessant per explicar? Res del que havia passat era extraordinari per a un explorador polar, era una jornada de feina banal.</i>	

- Amb quin d'aquest personatges t'identifiques més? Per què?

- Pensa i explica si voldries compartir trineu amb ell i formar part de l'expedició, si t'agradaria més anar amb algun dels altres expedicionaris o si preferiries no participar en l'expedició.

- 3** Trobes encertada l'actitud i la resposta que el comandant Peary dóna a Ootah quan aquest li comunica que se'n torna al vaixell perquè els mals records de la fractura de la banquisa se li fan presents i no vol revivre'n les conseqüències, ni afrontar-les novament? Què li hauries dit tu?

- 4** Explica què feien alguns dels expedicionaris per deixar passar el temps sense pensar gaire durant els dies en què es van trobar bloquejats per la banquisa.

- Amb què ocupes el teu temps lliure? Amb qui t'agrada compartir-lo?

- 5** Quina tècnica literària fa servir l'autor per fer-nos saber què rumiava el capità Bob en el moment en què el comandant li va anunciar que havia de recular cap el vaixell?

- 6** Explica com haguessis animat en Henson en els moments en què se sentia abatut, preocupat i desanimat mentre esperava que el comandant nomenés el seu acompanyant.

- Imagina com hagués reaccionat en Henson si l'escollit hagués estat un altre i inventa't com haguessin acabat les seves memòries.

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 107 a la 138*

- Resumeix amb poques paraules els fets de cada una de les tres etapes del vuitè capítol. Indica la distància del pol on es troben els protagonistes en cada moment.
- Després, marca les paraules o expressions que descriuen l'estat físic i anímic d'en Henson en cada una de les etapes.

L'esprint final

.....

.....

.....

Estat físic i anímic d'en Henson mentre fa el recorregut marcat:

Enyoradís		Amb pensaments positius		Esgotat	
Enfadat		Fent un esforç sobrehumà		Desanimat	

La mort em ronda, però no m'atrapa

.....

.....

.....

Estat físic i anímic d'en Henson mentre fa el recorregut marcat:

Esperançat per aconseguir l'objectiu		Nerviós	
Esporuguit		Emocionat i esgotat	

El somni robat

.....

.....

.....

Estat físic i anímic d'en Henson mentre fa el recorregut marcat:

Orgullós d'haver arribat el primer de tots		Desconfiat	
Orgullós de l'equip que formaven		Emocionat i esgotat	

- 2** Després de llegir els textos, valora i compara els efectes de l'expedició en la vida d'en Peary i d'en Henson, i en el seu comportament.

*Per quatre vots a tres, els senadors van declarar Robert Peary vencedor del pol nord.
S'havia fet justícia!*

Era com si arribéssim per segona vegada al pol nord, però aquest cop Peary caminava sol al davant. Va festejar l'èxit amb una gira triomfal pels Estats Units. Va anar de ciutat en ciutat, explicant les seves proeses davant de sales plenes de gent. Després va demanar al capità Bob que l'acompanyés en una gira per Europa. Van sopar amb reis i ven rebre medalles.

El comandant havia fet realitat el seu somni de joventut: en tornar del pol s'havia convertit en un heroi.

Per a mi (Henson), la vida no va ser tant de color de rosa. En tornar a Amèrica, em vaig tornar a convertir en negre.

[...]

Per guanyar-me la vida, vaig trobar una feineta en un pàrquing, on aparcava cotxes. Després vaig treballar durant vint-i-tres anys de noi d'encàrrecs a les oficines de la duana de Nova York.

[...]

Però després va anar passant el temps, i la vida em reservava, també a mi, sorpreses boniques.

[...]

I, fa poc, el president Eisenhower em va convidar a la Casa Blanca.

Però sempre recordaré la cara vermella i desconcertada de l'oficial de marina que, ara fa deu anys, em va posar la primera medalla que vaig rebre. [...] Al moment de fer-me l'abraçada, es va quedar petrificat, desconcertat. Li molestava alguna cosa.

—Però —va acabar dient— del 1909 al 1945 han passat trenta-sis anys. Si que han trigat, a concedir-li aquesta medalla!

Quadern documental

- 1 Llegeix com era l'entorn on va tenir lloc l'expedició. A continuació, fes una exposició semblant sobre la fauna i la flora més representativa del lloc on vius.

La fauna i la flora

A l'Àrtic, la fauna és més variada que la flora. A l'estiu, la terra es desgel·la al llarg de les costes, i això permet que hi creixi bruc, molques i dents de lleó que alimenten els herbívors. Però el desgel és insuficient perquè hi creixin arbres.

El rein, també anomenat caribú, viu en ramats molt grans. Igual que la llebre o el bou mosquet, s'alimenta de plantes.

L'ós polar s'alimenta de foques i pot arribar a pesar una tona. Juntament amb el llop i la guineu, és un dels predadors més grossos de l'Àrtic.

Els ocells del nord, al contrari que els pingüins del pol Sud, saben volar. A l'hivern migren cap a regions més càlides del sud.

La morsca, maldestre a terra, és molt àgil a l'aigua. S'alimenta de peixos, i fa servir els ullals per arrencar marisc del fons marí.

- 2 Llegeix «Les raons de l'èxit de Peary» i escriu les qualitats humanes dels expedicionaris que s'han d'afegir a les raons esmentades, més tècniques i pràctiques.

Les raons de l'èxit de Peary

Raó núm. 1
El Roosevelt va permetre a Peary arribar al més al nord possible amb vaixell.

Amb els pals i la màquina de vapor, podia navegar amb qualsevol temps.

El buc arrodonit i reforçat va resistir la pressió del gel.

L'interior era un refugi ideal per passar-hi l'hivern a l'abric.

Raó núm. 2
A la banquisa, Peary va fer servir tècniques esquimals.

Els vestits de pell eren els que s'adaptaven millor al fred: botes i mamoples de foca, pantalons d'ós i abric de guineu.

Els trineus, tirats per gossos, lleugers i resistents, els van permetre desplaçar-se per la banquisa.

Els iglús, construïts en una hora, allotjaven tres o quatre persones cada un.

- 3 Indica qui va fer la foto que mostra els expedicionaris que van arribar al pol i escriu els noms de les persones que hi surten.

Escolta atentament la gravació següent i respon les preguntes:

- Amb quin problema es troba l'expedició a mesura que avança cap al pol?

.....

- Quina mesura pren en Peary davant la situació?

.....

- Quants equips quedaran, finalment, per arribar al pol nord?

.....

- A quants quilòmetres es troben del pol?

- Qui és el primer que torna al vaixell? Com s'ho pren?

.....

- Per què està content en Henson? Assenyala la resposta correcta.

☐ Perquè per primera vegada des que han sortit no segueix cap traça de terra.

☐ Perquè en Peary li demana que durant cinc dies substitueixi el capità com a explorador.

☐ Perquè demostraria al comandant que ell era el millor explorador.

- Per què en Henson busca un punt de referència al sud-est?

.....

.....

- Què hi ha en el pol nord geogràfic?

- Quants quilòmetres aconseguix fer en Henson? Quants n'hi ha demanat en Peary que faci?

.....

- Amb quin problema es troba que li impedeix avançar?

.....

 <http://www.elpunt.cat/noticia/article/2-societat/15-ciencia/22695-larribada-al-pol-nord.html>

Després de llegir

- 1 Llegeix el fragment següent i fixa't com s'ha transformat, a sota, en un diàleg entre en Henson i en Borup.

Les famílies esquimals van baixar a terra ferma amb les pertinences i els gossos que havien sobreviscut. Els meus amics estaven agitats i els gossos bordaven. Recolzats a la barana, els van saludar per últim cop. El Roosevelt es va allunyar lentament de Groenlàndia. Ben aviat, els esquimals només van ser uns punts a la costa irregular. Aquí i allà, glaceres blaves immenses lliscaven entre penya-segats marrons i abocaven els seus blocs de gel al mar.

Henson: Fixa't Borup, les famílies esquimals ja són a terra ferma.

Borup: I com van de carregats amb totes les pertinences i els gossos!

Henson: No paren de saludar-nos.

Borup: I els gossos, de bordar!

Henson: Adéu amics, adéu.

Borup: Qui sap si mai tornarem a trobar-nos.

Henson: Ja no puc veure'ls.

Borup: Només són petits punts a la costa.

Henson: T'has adonat que hi ha glaceres per tot arreu?

Borup: Quin paisatge més bonic!

- Fes el mateix amb el text següent, figurant una conversa entre en Henson i l'Ootah.

Després d'una curta nit, va començar la persecució de l'ós.

A jutjar per la mida de les petjades en la neu, es dirigia terra endins, cosa poc habitual per a un ós polar.

El seu rastre ens va portar primer fins a un gran llac gelat. Ens hi devíem acostar, perquè els gossos estaven cada cop més excitats. Cap al migdia li vam perdre la pista en un laberint d'esquerdes.

Cadascú de nosaltres va agafar una carrabina per inspeccionar una a una les esquerdes. El vam veure a trenta metres, observant-nos en silenci.

Henson:

Ootah:

Henson:

Ootah:

Henson:

Ootah:

Henson:

Ootah:

- 2** Llegeix la descripció que fa en Henson de la seva estimada Groenlàndia. Fixa't en les referències que fa als colors per descriure l'entorn.

La puresa de l'atmosfera donava al paisatge uns colors extraordinaris, com no se'n veuen en cap altre lloc: el blanc resplendent dels icebergs, les venes blavoses de les glaceres, el marró vermellós de la roca marbrat amb pedra calcària groga, el verd intens dels prats on vagarejaven els pingüins i, més enllà dels penya-segats, lluny a l'horitzó, la blancor immaculada de les neus perpètues.

- Descriu un entorn real o inventat seguint el model de referir-se als colors en la descripció dels elements del paisatge.

- 3** Ajuda en Henson a trobar una resposta a una reflexió que deixa inacabada. Treu-ne les teves conclusions i exposa-les amb tots els argument possibles.

Moltes vegades m'he preguntat per què em va triar a mi perquè l'acompanyés al pol, si li sabia greu que hi hagués arribat jo primer, si tenia por que li robés una mica de celebritat...

 <http://www.youtube.com/watch?v=2RZDNhZUhCY>

Fitxa del llibre

Títol de l'obra:

Autor:

Col·lecció:

Editorial:

El boca-orella

- Explica als teus amics que els costums i els coneixements dels esquimals seran molt útils als expedicionaris en el seu intent d'aconseguir arribar al pol. Mostra'ls la il·lustració i comenta'ls el contingut.

Els esquimals

Els esquimals o inuits, viuen al nord d'Amèrica i a Groenlàndia. No viuen a la banquisa, sinó a terra, al llarg de les costes àrtiques.

La caça. Abans, els inuits vivien de la caça. La carn dels animals els servia per menjar, les pells per vestir-se, el greix per escalfar-se i il·luminar-se, els ossos per fabricar hams...

Desplaçar-se. Els inuits eren nòmades, i canviaven de casa sovint. Per desplaçar-se pel gel, feien servir trineus tirats per gossos. I navegaven per l'aigua amb caiac.

L'hàbitat. Els inuits vivien en cases baixes de pedra plana. A l'hivern, quan sortien a caçar, dormien en iglús fets de neu. I a l'estiu, en una tenda de pell.

La família. El pare caçava. La mare criava els fills, fabricava la roba i vigilava que el llum d'oli no s'apagués mai.

Les creences. Per als inuits, qualsevol objecte i qualsevol animal tenia ànima. I els seus esperits influïen en el que havia de passar.

Avui dia. Des de fa unes quantes dècades, la vida dels inuits ha canviat. Ara viuen en cases de fusta, es desplacen amb motos de neu, treballen per guanyar diners i els nens van a escola. La seva cultura ancestral desapareix...

- Fes-los saber que es té coneixement que ja l'any 1588 l'anglès John Davis va remuntar la costa de Groenlàndia i va arribar a uns 2.000 km del pol. Després valoreu conjuntament la dificultat que deu comportar arribar al pol tenint en compte que a l'inici d'aquest relat, l'any 1908, després de molts intents, encara no s'havia aconseguit l'objectiu.

Pots completar la informació de les diverses expedicions consultant l'apartat: «A l'assalt del pol!» del quadern de documentació.